

Leoš Janáček:

KRÁDEŽ POLNÍCH A LESNÍCH PLODIN A JEJÍ POMĚR K POLNÍMU A LESNÍMU PYCHU.

Polními a lesními plodinami v nejširším slova smyslu jest rozuměti ony užitelné věci, které vzejdou na povrchu polní a lesní půdy (srov. s tím § 295 obec. zák. občanského). Že tyto plodiny teprve oddělením od půdy stanou se věcí movitou a tudíž způsobilým předmětem krádeže, není rozhodným. Pod pojem polních a lesních plodin nespádají proto části půdy (nerosty, písek, rašelina, trávník a pod.) a rovněž ne produkty vzešlé zpracováním polních a lesních plodin, měnícím jejich podstatu nebo použití (mouka, cikorka, mrva a pod.).

Ne všechny polní a lesní plodiny jsou zpravidla způsobilým předmětem krádeže jakožto trestného činu proti majetku, při němž odnětí věci movité děje se bez přivolení jejího držitele. Mezi polními a lesními plodinami vyskytují se totiž takové plodiny, které na místě jich vzrůstu nemají ani objektivní směnné hodnoty ani hodnoty s hlediska hospodáře, takže při jejich odnětí není splněna objektivní stránka skutkové podstaty krádeže jakožto trestného činu proti majetku (nejde o věc jako součást majetku), po případě objektivní směnnou hodnotu mají, avšak v míře nepatrné (jsou téměř bezcenné), z kteréhožto důvodu hospodář o jejich zužitkování nestojí, ze svého hlediska nepovažuje je za součást svého majetku a přenechává je k zužitkování namnoze mlčky jiným, většinou chudobnějším vrstvám obyvatelstva, pročež zas v odnětí těchto plodin není dána další objektivní složka skutkové podstaty krádeže, totiž znak »bez přivolení«.

Sem spadají různé byliny (léčivé), jahody, borůvky, ostružiny, maliny, houby, klestí, roští, suché větve, mech, pryskyřice, polní květiny, bezcenné součásti plodin jinak zvláště pěstovaných (bramborová nať) neb vůbec tyto plodiny ve zbytku, který hospodář obvykle nesklízí (paběrkování, t. j. sbírání plodin zbylých na poli po sklizni) a pod. Tak na příkl. nelze namnoze o polních květinách (sněženky, kopretiny) tvrditi, že na místě jich vzrůstu mají zpravidla pro hospodáře nějakou hodnotu, tím méně pak objektivní hodnotu směnnou, nýbrž této vlastně teprve nabývají jich nasbíráním a uvedením na trh.

Všechny tyto produkty pole a lesa, jejichž společným znakem jest, že na místě jejich vzrůstu nemají objektivní směnné hodnoty ani hodnoty s hlediska hospodáře, po případě objektivní hodnotu mají, avšak nepatrnou, takže proti jejich присvojování třetími osobami byť i mlčky hospodář zpravidla nic nenamítá, nazýváme vedlejšími polními a lesními výrobky. Všem těmto vedlejším polním a lesním výrobkům jest společným, že v odnětí jejich vzhledem k tomu, co shora uvedeno, není zpravidla dána skutková podstata krádeže po stránce objektivní. I kdyby tudíž pachatel nasbíral příkl. na poli kopretin nebo v lese pryskyřice takové množství, že by za ně utržil třeba více než 2000 K, nepůjde o krádež. Ve stejném smyslu, pokud jde o lesní plodiny jmenovitě pryskyřici, sb. n. s. 549, 1176, opačně wien. sb. 4522.

Arciť tomu tak bude pouze zpravidla, nikoliv však za všech okolností.

Vyhradil-li by si totiž hospodář zužitkování i těchto vedlejších polních a lesních výrobků (není vyloučeno, proč by ku příkladu hospodář někdy nepovažoval za rentabilní předmět hospodářského podnikání sbírání a pro-

dávání květin ze své louky či pryskyřice ze svého lesa), pak tyto vedlejší polní a lesní výrobky třeba toliko s hlediska hospodáře samotného mají určitou hodnotu, hospodář považuje je za součást svého majetku, jež chce chrániti proti присvojování osobami třetími, takže stávají se pak způsobitým předmětem krádeže a jejich odnětí skutkovou podstatu krádeže po stránce objektivní naplňuje. V souvislosti s tím jest poznamenati, že na výhradu zužitkování vedlejších polních a lesních produktů nelze usuzovati již z té okolnosti, že hospodář na své pozemky přístup zakáže (srov. s tím obvyklé vyhlášky v lesích: vstup do lesa jest podle § 60 lesního zákona zakázán), po případě přístup na své pozemky (obvykle do lesů) váže na zvláštní povolení mnohdy závislé na zaplacení určitého poplatku, neboť tento zákaz nedává ještě zřetelně najevo, že hospodář sám pro sebe si vyhradil zužitkování vedlejších výrobků a že jejich присvojování třetími osobami považuje za zasahování do svých majetkových práv. Naopak zpravidla takovýto zákaz, který namnoze se vyskytuje u lesů, má za účel prostě zabrániti sbírání vedlejších výrobků proto, že sbírání to poškozují lesní kulturu, plaší zvěř a pod. (Pokud jde o sběr lesních plodin viz též nař. říšského protektora ze dne 20. července 1943, č. 19 Věstníku a na sklizeň z roku 1943 se vztahující vyhlášku ministra zemědělství a lesnictví ze dne 17. června 1943, č. 171 Sb. ve znění vyhlášky téhož ministra ze dne 10. září 1943, č. 249 Sb.)

Od vedlejších polních a lesních výrobků nutno rozeznávati hlavní polní a lesní výrobky. Jimi rozumíme výrobky pole a lesa, které zvláště k vlastnímu zužitkování jsou sázeny či pěstovány. (Jsou to zpravidla výrobky pole a lesa, které typicky slouží k ukájení lidských potřeb.) Nejsou to plody ve smyslu botanickém, nýbrž plody ve smyslu zemědělském (fructus terrae). V úvahu přichází tu často jiné součásti rostlin než vlastní plod ve smyslu zprvu uvedeném. Tak příkladem, pokud jde o plodiny polní, brambory, řepa, řetkev pěstují se v zemědělství pro jejich kořen, hlízu, chřest pro výhonky, květák pro pupence (wien. sb. 3352). Jindy důvodem pěstování jest celá rostlina (zelenina — wien. sb. 3352). I ze semene vzešlé sazenice jest považovati za polní plodiny (tak ohledně sazenic rajských jablek wien. sb. 3352). Zpravidla získání polních plodin předpokládá větší či menší péči a námahu (plodiny svrchu uvedené), mnohdy však odpovídá pojmu pěstování i pouhé záměrné ponechání půdy hospodářem k růstu rostlin třeba i divoce rostlých (nepožatá polní tráva). Polní tráva uznána byla za plodinu polní již v rozhodnutích wien. nejvyššího soudu č. 1420, 2288 wien. sb.

Pokud jde o produkty lesa, z povahy věci vysvítá, že hlavním lesním výrobkem jsou namnoze živé stromy lesní a jejich živé části ve všech obdobích jejich vývoje (stromky, větve, vršky stromů, odnože či pupeny stromů a pod.).

Polní a lesní plodiny — byť ne všechny — požívají v trestním zákoně proti zlodějským útokům zvýšené ochrany a to, pokud jde o plodiny polní, v ustanovení § 175 II a) tr. z., pokud jde o dříví v lese, v ustanovení § 174 II d) tr. z. Pojednání o této zvýšené ochraně přesahuje však rámec tímto článkem vytčeného úkolu, neboť týž spočívá ve vytýčení hranice mezi krádeží polních a lesních plodin na straně jedné a administrativně trestnými činy (polním a lesním pychem) na straně druhé.

Polní a lesní majetek není totiž pouze chráněn ustanoveními trestního zákona, nýbrž i předpisy povahy policejní. Pokud jde o polní majetek, až

do vydání vlád. nař. ze dne 10. října 1940, č. 404 Sb. o ochraně nesklizené úrody, kteréžto nařízení bylo nyní zrušeno a nahrazeno vlád. nařízením ze dne 18. srpna 1943, č. 232 Sb. o ochraně užitkových rostlin, namnoze tyto předpisy obsaženy byly v zemských zákonech, a to pro zemi Českou v zákoně ze dne 12. října 1875, čís. 76 českého zák. zemského, a pro zemi Moravskoslezskou jednak v zákoně ze dne 13. ledna 1875, čís. 12 mor. zák. zemského ve znění zákona ze dne 22. dubna 1894, čís. 51 mor. zák. zemského, jednak v zákoně ze dne 30. června 1875, čís. 21 slez. zák. zemského (podrobný výpočet zákonných skutkových podstat trestných činů podle těchto zemských zákonů viz v článku Josefa Kočky »Ochrana polního majetku« ve Slovníku veřejného práva, str. 1117 a násl.), pokud pak jde o majetek lesní v § 60 cis. pat. z 3. prosince 1852, čís. 250 ř. z. (lesní zákon).

Skutkové podstaty polního a lesního pychu podle citovaných zákonů a nařízení z valné části vykazují znaky, které jsou společné skutkovým podstatám činů trestných podle obecného zákona trestního, ku příkladu krádeže, takže jeví se v tom kterém jednotlivém případě nutným zjistiti ony zvláštní znaky, z nichž bylo by lze spolehlivě usuzovati na to, zda čin pachatelův jest činem soudně trestným, či spadá-li pod polní a lesní pych, při čemž jest nutné toto rozlišení proto, ježto skutkové podstaty polního a lesního pychu podle těchto zákonů a nařízení jsou v poměru subsidiarity k činům trestným podle obecného trestního zákona. Tak příkladem při odcizení stromové kůry neb pařezů či sazenic z lesa nelze prima vista bez zkoumání bližších okolností případu spolehlivě zodpovědět otázku, zda jde v daném případě o krádež či o čin administrativně trestný podle § 60 les. zákona (lesní pych).

Stanoviti hranici mezi krádeží na straně jedné a polním a lesním pychem na straně druhé jeví se býti tím obtížnější, že hranice tato až do vydání vlád. nař. č. 404/1940 Sb. o ochraně nesklizené úrody resp. nyní platného vlád. nař. č. 232/1943 Sb. o ochraně užitkových rostlin ani stanovením výše škody ani nějakým jiným poukazem nebyla v zákoně výslovně určena.

Za tohoto stavu věci spatřovali někteří hranici mezi krádeží a polním a lesním pychem čistě v kvantitě odcizených plodin. Tak Mířička, Trestní právo hmotné, 1934, str. 345, též s odkazem na tamže citovanou judikaturu nejvyššího soudu, podle níž udánlivě je rozhodné, zda jde o polní a lesní plodiny ceny nepatrné či ceny značnější, a Kallab, Trestní právo hmotné, 1935, str. 231, podle něhož rozhodným jest pro subsumpci pod polní a lesní pych odcizení takového množství plodin, že jde o věc téměř bezcennou. Podobně v § 61 osnovy zákona přestupkového z roku 1926 důvodem podřadění činu pod polní a lesní pych jest nepatrnost ceny odcizených polních a lesních plodin. V souhlase s tímto nazíráním z důvodu jednotnosti praxe též ministerstvo spravedlnosti výnosem z 18. dubna 1931, č. j. 15.923/31, poukázalo funkcionáře státních zastupitelství, aby v případech, kde jde o odcizení polních a lesních plodin (také dříví v lese) v ceně nepřesahující 30 K, navrhovali se souhlasem státního zástupce postoupení trestního oznámení k potrestání pro polní neb lesní pych příslušnému úřadu správnímu. (Úplné znění výnosu otištěno na str. 1008, 1009 v Kallab-Herrnritt, Trestní zákony, vydání z r. 1933.) Tímto v zásadě objektivním hlediskem, vycházejícím z ceny odcizených plodin, které, jak ostatně též citovaný výnos podotýká, nedopadá na vedlejší polní neb lesní produkty,

jichž sklizení si majitel nevyhradil, praxe nejvyššího soudu se však neřídila (tak sb. n. s. 4937, kde uznáno za krádež odcizení třešní v ceně 10 K).

Vedle tohoto hlediska objektivního spatřován byl též rozdíl mezi krádeží a polním a lesním pychem ve zdůraznění odlišnosti z n a k ů s u b j e k t i v n í c h. (Tak wien. sb. 3524: »Am Feldgute verübte Entwendungen, deren Objekt nur einen geringen Wert hat und nicht zur Bereicherung, sondern bloss zu unmittelbarem Genusse dient oder die bloss aus Mutwillen oder Uebermut begangen wurden, sind nicht als Diebstahl sondern als Feldfrevel im Sinne der Feldschutzgesetze zu behandeln«, sb. n. s. 1364: »Polní pych jest tu jen tehdy, stalo-li se odcizení polních plodin v nepatrném množství z nouze, nerozvážnosti nebo jiné pohnutky, nikoliv z přímého úmyslu ziskuchtivého.«.) Na subjektivní stránku klade též důraz Kallab na shora uvedeném místě str. 233 poukazem na to, že při nepatrné ceně [rozuměj odcizených plodin s pole a ovoce na stromech ve smyslu § 175 II a) tr. z.] jde o polní pych, nestalo-li se odcizení v ziskuchtivém úmyslu. Přesvědčivost vývodů zdůrazňujících u polního a lesního pychu odlišnost subjektivních znaků padá však s úvahou, že úmyslem ziskuchtivým (znak zákonné skutkové podstaty krádeže »pro svůj užitek«) není úmysl opatřiti si majetkový prospěch, nýbrž namnoze v souhlase s judikaturou úmysl odnítí věc, aby s ní pachatel nakládal trvale tak, jak to může činiti její vlastník. Jinak pohnutka, z níž by krádež vyplynula, nemá pro její přičítání významu. (Jinak v právu rakouském po roku 1918: Entwendung podle § 467 tr. z.)

Významným způsobem k povšechnému právnímu zhodnocení poměru mezi krádeží o polním a lesním pychem přispělo vládní nařízení č. 404/1940 Sb. o ochraně nesklizené úrody, v němž zákonodárce v § 1, odst. 3, pokud jde o polní úrodu, ponejprv stanovil hranici mezi soudně trestnými činy a činy trestanými toliko administrativně. Toto vládní nařízení, jak už bylo vzpomenu to shora, zrušeno bylo nařízením ze dne 18. srpna 1943, čís. 232 Sb. o ochraně užitkových rostlin, avšak obdobné ustanovení jest v § 3 vládního nařízení č. 232/1943 Sb. zachováno. V tomto směru § 3 nař. č. 232/1943 Sb. výslovně totiž ustanovuje: »Byl-li čin spáchán úmyslně a převyšuje-li cena odcizených užitkových rostlin neb škoda 100 K, anebo má-li se čin beze zřetele na cenu nebo škodu pokládati za zločin, bude vinník potrestán soudem podle trestních zákonů«. Který »čin« má § 3 tohoto nařízení na mysli, vysvítá z § 1 nařízení. Činem tím jest jednak, kdo na zemědělských pozemcích bezprávně poškodí, zničí nebo odcizí užitkové rostliny nebo jejich části, ať dosud s půdou spojené, či již od ní oddělené, ale dosud nesklizené (neodklizené), jednak opomenutí povinné péče, úcastenství, nadřžování a pokus tohoto činu ve smyslu § 1, odst. 2 nařízení.

Pojem »užitkových rostlin« vládní nař. č. 232/1943 Sb. neurčuje. Pomůckou k jeho definici jest však § 4, odst. 1 nařízení, který uvádí, že »užitkovými rostlinami v tomto nařízení rozumějí se též rostliny pěstované pro okrasu«. Z toho vysvítá, že užitkovými rostlinami jsou vůbec rostliny pěstované pro užitek, t. j. rostliny, které mají sloužiti potřebě lidí. (Srov. s tím § 285 obec. zák. obč.) Při tom je nerozhodno, zda důvodem pěstování jest rostlina celá nebo pouze její část a zajisté též, zda za účelem jejího zužitkování po případě zužitkování její části jest pěstována z v l á š t ě (jest co do svého celku resp. části hlavním produktem — zpravidla typicky slouží úkoji lidských potřeb), či je-li hospodářem zužitkována co do svého celku resp. části jen výjimkou (jest co do svého celku resp. části

vedlejším produktem — význam její jest dán především její relací k potřebám hospodáře). Pokud jde o zemědělské pozemky, uvádí § 4, odst. 2 nařízení, že zemědělskými pozemky v tomto nařízení rozumějí se pozemky, jichž se užívá k zemědělské výrobě (zejména pole, louky, pastviny, ovocné a květinové zahrady, vinice, chmelnice), dále také parky, polní cesty a pěšiny. Nenáležejí sem pozemky, na něž se vztahují ustanovení lesního zákona a pozemky zabrané příslušenstvím budov. Zahrady se však považují za zemědělské pozemky, i když jsou příslušenstvím budov.

Čin podle § 1 nařízení trestá okresní (vládní policejní) úřad, ač nejde-li o čin trestný soudně (§§ 1, 3 nařízení). Potrestání administrativní jest tudíž jako vůbec u polního a lesního pychu, o čemž byla již zmínka shora, povahy subsidiární.

Jak z předchozích výkladů vysvítá, jest v § 3 vlád. nař. č. 232/1940 Sb. důvodem pro rozlišení činu soudně trestného od činu trestného administrativně (pychu) znak zpravidla čistě objektivní, t. j. byť i ne přímo nepatrná, pak alespoň poměrně nízká cena odcizených užitkových plodin neb škoda z poškození či zničení vzešlá (100 K). Jde-li o cenu neb škodu vyšší 100 K, jde o soudně trestný čin, ačť za dalšího předpokladu, který ostatně se podává ze zákonných skutkových podstat krádeže a zlomyslného poškození cizího majetku, že jde o čin úmyslný; jinak jde o čin trestný pouze podle § 1 nařízení administrativně. Toto rozlišení má však platnost cmezenou, t. j. nevztahuje se na případy, kdy čin beze zřetele na cenu neb škodu jest pokládati za zločin, takže v těchto posledních případech [pokud jde o krádež, přicházejí zde namnoze v úvahu zločinné kvalifikace krádeže podle §§ 174 I a), b), c), 176 I tr. z.] i při ceně odcizených užitkových rostlin pod 100 K nepůjde po objektivní stránce o administrativně trestný čin, nýbrž o zločin krádeže. Toto rozlišení mezi soudně a administrativně trestným činem platí ovšem jen pro rozsah účinnosti vládního nařízení č. 232/1943 Sb., jmenovitě podle výslovného ustanovení § 4 nařízení nevztahuje se na poškození, zničení neb odcizení užitkových rostlin z pozemků, na něž se vztahují ustanovení lesního zákona (lesní pych). Přihlédne-li se však k tomu, že zákonodárce zvolil měřítko objektivní (100 K) pro rozlišení soudně trestných činů od činů administrativně trestných toliko při poškození, zničení neb odcizení užitkových rostlin z pozemků zemědělských, pak úsudkem z opaku lze vyvozovati, že měřítko objektivní (nepatrná cena neb škoda) nemůže býti důvodem pro rozlišení soudně trestných činů od lesního pychu a ačť též podle výslovného ustanovení zákonodárcova (§ 3 nařízení) při činech, u nichž bez zřetele na cenu neb škodu jest čin pokládati za zločin, takže v posléze uvedených případech může míti nepatrná cena neb škoda pro rozlišení soudně trestných činů od činů administrativně trestných význam jen potud, pokud se zřetelem na tuto nepatrnou cenu neb škodu ze všeobecných důvodů subjektivních možno dojíti k popření subjektivní stránky soud. trest. činu. (Ve steiném smyslu sb. n. s. 4937, ačť pokud se týká právního stavu před platností vládního nařízení č. 404/1940 Sb. resp. vlád. nařízení č. 232/1943 Sb.).

Přihlédne-li se k těmto vývodům, bude — pokud jde o polní a lesní plodiny — při stanovení hranice mezi polním a lesním pychem na straně jedné a krádeží na straně druhé vycházeti z těchto úvah:

Především bude zjistiti, zda jde o jednání, které vykazuje objektivní znaky krádeže. Pro její určení bude rozhodným, jaký význam (sb. n. s.

4937: hospodářský význam) příkládá hospodář odněti toho či onoho polního nebo lesního výrobku, totiž pokládá-li jej za součást svého majetku či nikoliv. Vzhledem k tomu u hlavních polních a lesních výrobků půjde zpravidla o krádež, u vedlejších toliko v případě, že si jejich zužitkování hospodář vyhradil (a ovšem tato výhraha byla pachateli známa). V nedostatku výslovné projevené vůle hospodáře bude na výhrahu zužitkování vedlejších výrobků usuzovati z konkludentního jednání hospodáře, totiž především z toho, sklízí-li tyž pravidelně tento vedlejší výrobek či nikoliv. Sklízí-li hospodář pravidelně ty které vedlejší výrobky, nemůže býti pachatel na pochybách, že hospodář tyto výrobky pokládá za součást svého majetku, že tvoří pravidelný výnos jeho polního a lesního hospodářství a že tudíž s jejich odnětím nesouhlasí.

Jakou mají cenu tyto odcizené polní či lesní výrobky, není pro zjištění objektivní stránky skutkové podstaty krádeže zpravidla rozhodným. Jedinou výjimku zde činí ať hlavní či vlastním užitkováním vyhrazené vedlejší polní výrobky, při jejichž odcizení jakožto užitkových rostlin se zemědělských pozemků podle výslovného ustanovení § 3 vlád. nařízení č. 232/1943 Sb. nejde o objektivní stránku skutkové podstaty krádeže, nepřevyšuje-li jejich cena 100 K, arciť s tím omezením, že hranice 100 K neplatí pro ony případy, u nichž krádež bez zřetele na cenu jest pokládána za zločin. (Příkladem krádež ze zvyku podle § 176 I tr. z.)

Při zkoumání otázky, zda hodnota odcizených polních plodin jest vyšší 100 K, jest užití sčítací zásady podle § 173 tr. z. (sb. n. s. 6658 se zřetelem na dříve platný § 1 vlád. nařízení č. 404/1940 Sb.). Nemusí tudíž hodnota odcizených plodin v ceně nad 100 K vzházeti z jednoho útoku, nýbrž z útoků vícero.

Bude-li na základě předchozích úvah v činu pachatelově zjištěna objektivní skutková podstata krádeže, nutno se zabývati zjištěním její subjektivní stránky.

Pokud jde o vedlejší polní a lesní výrobky, může býti dosti častým zjevem, že k popření subjektivní stránky krádeže dojde v důsledku omylu pachatelova o významnosti vedlejších výrobků pro poškozeného (pachatel nevěděl, že hospodář si je k zužitkování vyhradil a že tudíž odnímá nějakou věc tvořící součást hospodářova majetku, po případě že ji odnímá »bez jeho přivolení«).

Omyl ve směru posléze uvedeného znaku »bez přivolení« může přivoditi též nepatrné množství odcizených plodin ať hlavních, ať vlastním zužitkováním vyhrazených plodin vedlejších, neboť v takovémto případě při nepatrné ceně odcizených plodin pachatel může důvodně předpokládati, že hospodář nic nenamítá proti přivlastnění plodin a že si je tudíž pachatel nepřivlastňuje »bez jeho svolení«. Tímto způsobem cena odňaté plodiny ze všeobecných důvodů subjektivních může přicházeti v úvahu jako důvod podřadění činu pod pouhý pých v oněch výjimečných případech, kde jedná se o odcizení množství zcela nepatrného (sb. n. s. 4937 s dalším odkazem též na sb. n. s. 1176, 3142, 3480). Kdy jde o takové nepatrné množství odcizených plodin, aby z důvodů zcela nepatrné jejich ceny bylo lze u pachatele vyloučiti skutkovou podstatu krádeže po subjektivní stránce, nelze předem stanoviti již vzhledem k tomu, že cena plodin a jejich význam může klesati a stoupati a rovněž kupní hodnota měny jest proměnlivá. K určení přibližného měřítko v tomto směru lze poukázati na

některá rozhodnutí nejvyššího soudu, pokud týž se touto věcí obíral. Tak ve směru negativním rozhodl nejvyšší soud v rozhodnutí sb. n. s. 4937, že odcizení třešní v ceně 10 K nelze považovati co do množství za nepatrné a podobně v rozhodnutí čís. 1327 sb. n. s. shledal nejvyšší soud přestupek nedokonané krádeže, i když šlo o pokus odcizení toliko 3 rostoucích stromků v ceně 6 K. O pozitivní určení nepatrného množství odcizených plodin, byť i nikoliv přímo za účelem vyloučení subjektivní stránky krádeže, pokusil se nejvyšší soud příkladem v rozhodnutí čís. 1849 sb. n. s., v němž odcizení řepového listí v ceně 2 K označil jako množství nepatrné a v rozhodnutí 1364 sb. n. s., v němž projednávána byla krádež jetele, vyslovil, že v době před rokem 1914 praktické potřebě pro hranici mezi politickým a soudním přestupkem odpovídal obnos 1 K a že v době vydaného rozhodnutí (19. listopadu 1923) vzhledem k tehdejší kupní hodnotě K bylo lze pro toto rozhraničení počítati s obnosem nejvýše 5 K.

V celku možno říci, že při odnětí polních a lesních plodin nepodřadění činu pachatelova pod krádež z důvodů subjektivních se vztahem na jejich cenu může přijíti v úvahu jen tehdy, když jde o tak mizivé množství polních či lesních plodin, že u hospodáře k poznatelnému zmenšení výnosu plynoucího z jeho polního či lesního hospodářství nedojde a že také nejsou znatelně dotčeny jiné zájmy, pro něž tyto plodiny hospodář pěstuje.

Karel Skála:

VEŘEJNÉ SBÍRKY.

I.

Podle platných právních předpisů je k pořádání každé veřejné sbírky zapotřebí úředního povolení, jehož udělení je věcí volné úvahy úřadu. Protože základní právní ustanovení, které se týká povolování veřejných sbírek, je téměř 200 roků staré a protože další otázky, souvisící s povolováním a pořádáním veřejných sbírek, jsou upraveny z největší části interními předpisy, bude snad vhodné všimnouti si soustavně těchto předpisů, protože v době kolem vánoc a začátkem roku obrací se vždy k veřejnosti kromě institucí, které zaslouží všeobecné podpory, také instituce a jednotlivci, kteří často těží právě z toho, že předpisy, jimiž je pořádání veřejných sbírek upraveno, nejsou všeobecně známy.

Nejdůležitějším interním předpisem, kterým bylo povolování veřejných sbírek upraveno, je oběžník ministerstva vnitra ze dne 21. ledna 1928, číslo 2002/16, uveřejněný v X. ročníku Věstníku ministerstva vnitra (str. 53 a n.). V tomto oběžníku je hned na začátku citován císařský patent ze dne 10. září 1773, číslo 1520 Sb. Krop., kterým byla zavedena povinnost vyžádati si k pořádání veřejné sbírky **ú ř e d n í p o v o l e n í**. V tomto patentu je obsaženo ustanovení, že »neoprávněné sbírání darů a vystavování veřejných sběracích listin se pod přísnými tresty zakazuje. Sběratelé darů pro pohromou postižená místa nebo jiné účely, nemohou-li se prokázati listinou, vystavenou od panovníka nebo od české dvorské kanceláře anebo povolením z toho vyplývajícím, mají býti vrchnostmi zadrženi, zjištěni, neoprávněné sběrací listiny spolu s vybranými penězi jim odňaty a oznámení úřadu učiněno buď bezprostředně nebo prostřednictvím úřadu krajského«.